Yargıtay 11. HD E.2020/7461 K.2022/4330 (01.06.2022)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Hukuk Dairesi 2020/7461 E. , 2022/4330 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ 13. HUKUK DAİRESİ

Taraflar arasında görülen davada İstanbul 10. Asliye Ticaret Mahkemesince verilen 22.11.2017 tarih ve 2012/314 E. - 2017/1422 K. sayılı kararın davacı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine, istinaf isteminin esastan reddine dair İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 13. Hukuk Dairesi'nce verilen 24.09.2020 tarih ve 2019/89 E. - 2020/939 K. sayılı kararın duruşmalı olarak Yargıtay'ca incelenmesi davacı vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla, duruşma için belirlenen 31.05.2022 günü hazır bulunan davacı vekili Av. ... ile davalı vekili Av. ...dinlenildikten sonra duruşmalı işlerin yoğunluğu ve süre darlığından ötürü işin incelenerek karara bağlanması ileriye bırakıldı. Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlenildikten ve yine dosya içerisindeki dilekçe, duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp, düşünüldü:

Davacı vekili, müvekkilinin Denizbank mudisi olarak son 4 yıl içerisinde ODL Securities Ltd.'nin davalı banka merkez şubesi nezdinde bulunan hesaplarına 420.000.- TL yatırdığını, davalı banka ile ODL Securities Ltd. arasında 04.07.2008 başlangıç tarihli mevduat hesabı sözleşmesinin akdedildiğini, adı geçen şirketin Türkiye de iş yeri ve temsilcisinin olmadığını, müvekkilinin davalı banka nezdinde açtığı merkez havuz hesabına para göndererek dava dışı ODL Securities Ltd.'nin türev piyasalarda işlem yapmasını sağladığını, davacının adı geçen aracı kurum niteliğindeki şirket ile yaptığı görüşmelerde internet üzerinden türev piyasalarda işlemler yaptığını, mevduat toplama yasağına aykırı olarak ODL Ltd.'nin mevduat toplamasına bankanın sebep olduğunu, ODL Ltd.'nin vergi dairesine beyannamesinde işyeri adresi olarak davalının merkez adresini verdiği, ODL Ltd. adlı aracı kurumun bir acente gibi davalı banka bünyesinde faaliyet gösterdiği, davalı bankanın kusurlu eylem ve işlemleri nedeniyle davacının uğradığı zarara ilişkin olarak 1.500.- TL'nin ihtarnamenin tebliğ tarihinden itibaren reaskont faiziyle birlikte davalıdan tahsilini talep ve dava etmiş, 06.06.2017 tarihli ıslah dilekçesi ile 395.600.- TL'nin ve 60.000.- USD'nin ihtarname tebliğ tarihinden itibaren reeskont faizi ile birlikte ödeme tarihindeki rayici üzerinden TL cinsinden tahsilini istemiştir.

Davalı vekili, davacının ODL Securities Ltd.'nin USD ve TL hesaplarına 395.600.- TL ve 60.000 USD yatırdığını, müvekkilinin olağan bankacılık hizmeti verdiğini, davacı ve dava dışı 3. kişi arasındaki para gönderme işlemini yaptığını, buradan doğan zararlardan davalı bankanın sorumlu tutulamayacağını, dava dışı 3. kişinin davalı banka merkez şubesindeki hesaplarının normal ticari mevduat hesabı olduğunu, davacının 10.10.2008 – 28.04.2009 arasında bu hesaba müteaddit defalar para gönderdiğini, bankanın herhangi bir türev işlemi yapmadığını, dava dışı ODL Securities Ltd.'nin İngiliz yetkili makamlarının denetiminde faaliyet gösterdiğini, Türkiye'de ise forex piyasalarını düzenleyen bir SPK mevzuatının bulunmadığını, davacının dava dışı ODL Securities Ltd.'ye para gönderdiği tarihlerde bu düzenlemenin mevcut olmadığını, yaklaşık 2,5 yıl sonra düzenlemenin yapılmış olması nedeniyle davacının iddialarının yerinde olmadığını, davalı banka ile ODL Securities Ltd. arasında herhangi bir fiili irtibatın bulunmadığını, bu şirket ile banka arasında sadece yukarıda değinildiği gibi ticari mevduat hesabının bulunduğunu, bunun da ticari müşteri sözleşmesi ile yapıldığını, ODL Securities Ltd.'nin vergi numarası alınırken sehven bankanın adresinin verilmiş olması nedeniyle davalı banka ile aynı olmasının sadece bir hatadan

kaynaklandığını savunarak davanın reddini istemiştir.

İlk Derece Mahkemesince, iddia, savunma, bilirkişi raporları ve tüm dosya kapsamına göre, davalı bankanın bizzat türev işlemlerini yapan kuruluş olmadığı, davacı ile dava dışı ODL Securites Ltd. arasında türev işlemleri gerçekleştirildiği, banka ile davacının zarara uğradığının iddia ettiği ve dava dışı ODL Securites Ltd. arasında mevduat hesabı yani merkez havuz hesabı sözleşmesinin akdedildiği, davacının ODL Ltd.'nin hesabına paralar gönderdiği, bu paralarla 4 yıl süre ile kaldıraçlı işlemler yaptığı, ODL Ltd. uhdesinde bulunan hesabı ile türev, forex ve kaldıraçlı işlemlerde bulunduğu, güven kurumu sebebiyle sorumluluk yüklenebilmesi için davalı bankanın uhdesine yatırılan mevduat hesapları üzerinde doğrudan doğruya banka tüzel kişiliği ya da banka çalışanları aracılığıyla hukuka aykırı bir işlem yapılması halinde söz konusu güven teorisi kavramı ve kusursuz sorumluluk hallerine ilişkin kuralların devreye gireceği, dolayısıyla bankanın sorumluluğuna gidebilmek için ya banka çalışanlarının kusura dayalı sorumluluklarının bulunması ya da davalı bankanın adam çalıştıran sıfatı ile olağan sebep sorumluluğu açısından objektif özen yükümlülüğünü ihlal etmesi gerektiği, oysa davada davalı bankanın yegane yaptığı işlemin, dava dışı ODL Securites Ltd. adlı şirket adına banka uhdesinde bir mevduat hesabı açmasından ibaret olduğu, davacı tarafça ODL Securites Ltd. isimli şirketin davalı bankanın bir yan kuruluşu olduğundan bahisle bu iddia ileri sürülmüşse de ve Yapı Kredi Plaza'nın merkez adresi gösterilerek hesap açıldığı ileri sürülmüşse de, sırf vergi dairesine verilen formda dava dışı ODL Ltd.'nin adresinin Yapı Kredi Plaza olarak gösterilmesinin davalı banka ile ilişkisi olduğunu ispatlamaya yetmediği, kaldı ki Yapı Kredi Plaza birden fazla bloktan oluşan ve pek çok şirketin merkez adresinin yada işletmesinin bulunduğu büyük bir iş merkezi olup, davalı banka dışında pek çok farklı işyerinin de yer aldığı, dolayısıyla sırf adresinin vergi dairesine aynı olarak bildirilmesi (ki bu davalı tarafça yapılmış bir hatadan ibaret olduğu ileri sürülmüş olup) gerek bu form yanında vergi dairesine verilen kuruluş belgesi, yönetim kurulu kararı ve vergi dairesinin diğer kayıtlarında gözüken adresin farklı olması da dikkate alındığında, söz konusu vergi dairesine verilen formda adresin davalı şirketin adresi olarak gösterilmiş olmasının davalı ile dava dışı ODL Securites Ltd. arasında organik bir bağ olduğunun da göstermeyeceği, dava dışı ODL Securites Ltd. arasındaki organik bağın ispatlanamadığı, forex piyasalarının niteliği ve özellikleri dikkate alındığında, bu piyasalardan işlem yapan şahısların söz konusu piyasaları iyi bilen yatırımcılar olması gerektiği, bu tarz işlemlerle çok büyük oranda paralar kazanılabileceği gibi, kaldıraç etkisi sebebiyle paritelerdeki küçük oynamalardan dolayı çok büyük paraların da kaybedilebileceği, bankanın davacının dava dışı ODL Ltd. ile yapmış olduğu forex işlemlerine katkı vermediği, davacı ile dava dışı ODL Securites Ltd. arasındaki işlemlerden kaynaklandığı, davacının oluşan zararı ile davalının eylem ya da eylemsizliği arasında kusurlu ya da kusursuz sorumluluğu doğurabilecek nitelikte uygun illiyet bağının bulunmadığı, zarar iddiasının doğrudan doğruya kendi eylemleri ve dava dışı ODL Securites Ltd.'nin eylemleri sebebiyle oluştuğu gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Davacı vekili, istinaf yoluna başvurmuştur.

Bölge Adliye Mahkemesince, davacının istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Kararı, davacı vekili temyiz etmiştir.

Yapılan yargılama ve saptanan somut uyuşmazlık bakımından uygulanması gereken hukuk kuralları gözetildiğinde İlk Derece Mahkemesince verilen kararda bir isabetsizlik olmadığının anlaşılmasına göre yapılan istinaf başvurusunun HMK'nın 353/b-1 maddesi uyarınca Bölge Adliye Mahkemesince esastan reddine ilişkin kararın usul ve yasaya uygun olduğu kanısına varıldığından Bölge Adliye Mahkemesi kararının onanmasına karar vermek gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarda açıklanan nedenlerle, davacı vekilinin temyiz isteminin reddi ile Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın HMK'nın 370/1. maddesi uyarınca ONANMASINA, HMK'nın 372. maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, takdir olunan 3.815,00 TL duruşma vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine, aşağıda yazılı bakiye 26,30 TL temyiz ilam harcının temyiz eden davacıdan alınmasına, 01/06/2022 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.